

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы
Никольский авыл җирлеге башкарма комитеты

КАРАР 19.06.2026 № 6

2026-2028 елларга Татарстан Республикасы
Спас муниципаль районының "Никольское
авыл җирлеге" муниципаль берәмлеге
территориясендә җирләрдән файдалану
һәм аларны саклау буенча муниципаль
программаны раслау турында

Россия Федерациясе Җир кодексы, «гавами хакимиятнең бердәм системасында
җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20
мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы
Спас муниципаль районы Никольский авыл җирлеге башкарма комитеты

КАРАР БИРӨ:

1. 2026-2028 елларга Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының
«Никольское авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә җирләрдән
файдалану һәм саклау буенча кушымта итеп бирелә торган муниципаль
программаны расларга.
2. Әлеге карарны ТР Спас муниципаль районының рәсми сайтында рәсми
рәвештә халыкка җиткереپرә <http://spasskiy.tatarstan.ru> һәм <http://pravo.tatarstan.ru> хокукый
мәгълүматның рәсми порталында://pravo.tatarstan.ru.
3. Әлеге карарның үтөлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Никольский авыл җирлеге
башкарма комитеты җитәкчесе

Е.А.Синицин

Кушымта Татарстан Республикасы
Спас муниципаль районы Никольский
авыл жирлеге Башкарма комитетының
19.06.2026 № 6 карарына

Муниципаль программа муниципаль территориядәге жирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча 2026-2028 елларга Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Никольское авыл жирлеге» төзелде

2026 ПАСПОРТ 2026-2028 елларга Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының "Никольское авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге территориясендә жирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа Программа исеме 2026-2028 елларга Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының « Никольское авыл жирлеге «муниципаль берәмлеге территориясендә жирләрдән файдалану һәм саклау буенча муниципаль программа Программаны эшләү өчен нигез "гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Жир кодексы Программаның заказчылары Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Никольский авыл жирлеге башкарма комитеты Программаны төп эшләүчеләр Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Никольский авыл жирлеге башкарма комитеты Программаны башкаручылар Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Никольский авыл жирлеге башкарма комитеты Программаның максатлары һәм бурычлары жирләрне һәм туфракны пычратуны, ярлыландыруны, деградацияләүне, бозуны, юкка чыгаруны, жиргә һәм туфракка башка тискәре йогынтыны булдырмау һәм бетерү, шулай ук жирләрдән рациональ файдалануны тәмин итүдән гыйбарәт, шул исәптән жирләрнең үзлекләрен яхшырту, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрнең уңдырышлылыгын торгызу өчен. Программаның Бурычлары: - житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендәге эшчәнлекне оптимальләштерү; - жирләрдән файдалануның һәм аларны саклауның нәтижелелеген арттыру; - жирләрдән нәтижәле файдалануны һәм аларны саклауны тәмин итү; - яшел үсентеләрне саклау һәм торгызу, - жирләргә инвентаризация үткөрү Программаны гамәлгә ашыру срогы 2026-2028 еллар Программаны финанслау күләме һәм чыганаclarы – 75,0 мең сум., шул исәптән 2026 ел-жирле бюджет акчалары исәбеннән-25,0 мең сум. 2027 ел-жирле бюджет акчалары исәбеннән-25,0 мең сум. 2028 ел-жирле бюджет акчалары исәбеннән-25,0 мең сум. Программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтижеләре һәм нәтижелелек күрсәткечләре жирдән файдалануны тәртипкә китерү, жирләрдән нәтижәле файдалану һәм саклау, бозылган жирләрне торгызу һәм халыкның экологик иминлеген һәм яшәү сыйфатын арттыру Программаның үтәлешен тикшереп торуны оештыру программаны гамәлгә ашыруны тикшереп тору Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Никольский авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла

1. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның тиешле өлкәсендәге ағымдагы торышка Характеристика һәм төп проблемалар Жир - әйләнә-тирә мохитнең мөһим өлеше, аннан файдалану башка барлык табигый объектлар: хайваннар, урманнар, үсемлекләр дөньясы, сулар, файдалы казылмалар һәм жир асты байлыкларының башка кыйммәтләре белән бәйле. Жирдән файдаланмыйча һәм

аны сакламыйча башка табигать ресурсларыннан файдалану мөмкин түгел. Жиргә карата хужасызлык кичекмәстән әйләнә - тирә мохиткә зыян китерәчәк яки якин киләчәктә булачак, жирнең өске катламы-туфракның жимерелүенә, аның химик һәм радиоактив пычрануына гына китереп калмыйча, бөтен табигый комплексның экологик начараюы белән бергә бара чак. 2026-2028 елларга Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Никольское авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә территориясендә жирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа (алга таба - Программа) жир ресурсларыннан нәтижәле һәм рациональ файдалану һәм икътисадны ныгыту мәнфәгатьләрендә идарә итү дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруны тәэмин итә торган жирләрдән файдалану һәм саклауның уңайлы шартларын тудыруга юнәлдерелгән. Жир фондының шактый күләмнән төрле максатларда файдалану әйләнә-тирә мохит экосистемасының барлык звеноларының табигый бөтенлеген саклау буенча билгеле бер йөкләмәләр йөкли. Табигатьтә барысы да үзара бәйләнгән. Шуңа күрә бер звеноның дәрәс эшләвен бозу, Урман, Хайваннар дөньясы, жир булсынмы, дисбаланска һәм экосистеманың бөтенлеген бозуга китерә. Жирдән рациональ файдаланмау, аңа кулланучылык һәм хужасызлык мөнәсәбәтә аның башкарган функцияләрен бозуга, табигый үзлекләрен киметүгә китерә. Жирләрен саклау жирдән рациональ файдалану тәэмин ителгәндә генә нәтижәле була ала. «Никольское авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенң тотрыклы социаль-икътисади үсешә һәм анда яшәүчеләрнең экологик имин тормыш эшчәнлегә проблемалары хәзергә этапта жирләрен саклау һәм алардан файдалану мәсьәләләрен хәл итү белән тыгыз бәйләнгән. Шәһәр жирлегә дәрәжәсендә жирләрен саклау һәм файдалануның жирле проблемаларын мөстәкыйль хәл итәргә мөмкин, өстәвенә, тулы, комплекслы һәм акыллы рәвештә хәзергә вакытта яшәүчә кешеләр мәнфәгатьләрендә генә түгел, киләчәк буыннар мәнфәгатьләрендә дә. Жирләренң экологик торышы уртача яхшы, әмма стихияле санкцияләnmәгән чүплекләр әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясый һәм экологик хәлне катлауландыра.

2. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның максатлары, бурычлары һәм максатчан күрсәткечләре, сроклары һәм этаплары Жирлек территориясендә жирләрдән файдалану һәм аларны саклау өлкәсендә муниципаль сәясәтнең төп принциплары түбәндәгеләрдән гыйбарәт: Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Никольский авыл жирлегә башкарма комитеты эшчәнлегенң законлылыгы һәм ачыклыгы, хисаплылык һәм контрольдә тоту, нәтижәлелек. Муниципаль программаның максатлары булып жирләрен һәм туфракны пычратуны, ярлыландыруны, деградацияләүне, бозуны, юкка чыгаруны, жиргә һәм туфракка башка тискәре йогынтыны булдырмау һәм бетерү, шулай ук жирләрдән рациональ файдалануны тәэмин итү, шул исәптән жирләренң үзлекләрен яхшырту, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәгә жирләренң уңдырышлылыгын торгызу өчен. Куелган максатларга ирешү өчен түбәндәгә бурычларны хәл итү күздә тотыла: - житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендәгә эшчәнлекне оптимальләштерү; - жирләрдән файдалануның һәм аларны саклауның нәтижәлелеген арттыру, жирләрдән рациональ файдалануны һәм аларны саклауны оештыруны тәэмин итү; - яшел үсентеләрне саклау һәм торгызу; - жирләргә инвентаризация үткөрү. Жирләргә Инвентаризация жирләренң деградациясен, пычрануын, чүпләнүен, бозылуын, хужалык эшчәнлегенң башка тискәре (зарарлы) йогынтысын булдырмау, файдаланылмый торган, рациональ файдаланылмый торган яисә максатчан билгеләнеше буенча һәм файдалануга рөхсәт ителмәгән жир кишәрлекләрен,

жирләрнең башка характеристикаларын ачыклау өчен үткәрелә.

3. Программаның максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелә торган ахыргы нәтижеләре һәм программаның нәтижелелек күрсәткечләре Әлеге программаны гамәлгә ашыру жирдән файдалануны тәртипкә китерергә, әйләнешкә яңа жир кишәрлекләрен жәлеп итәргә, авыл жирлегенең инвестицияләр жәлеп итүчәнлеген арттырырга, икътисадны үстерергә, жирләрдән нәтижелерәк файдаланырга һәм аларны сакларга булыша. Программа чараларын үтәү нәтижәсәндә: 1) торак пунктларны төзекләндерү; 2) жирләрнең сыйфат характеристикаларын яхшырту; 3) жирләрдән нәтижәле файдалану.

4. Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары Программаны гамәлгә ашыру вакыты - 2026-2028 еллар.

5. Муниципаль программаның төп чаралары исемлеге Муниципаль программа кысаларында Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Никольское авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясәндә жир кишәрлеген саклауның һәм аннан файдалануның нәтижелелеген арттыру чаралары планлаштырылган. 1 нче Таблица МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫҢ ТӨП ЧАРАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ Исем исем бурыч вакыт үтәүчеләрнең төп чаралары Исемә үтәләш төп чаралар Индикаторы бәя ахыргы йомгаклау, берәмлек мәгънәсен үлчәү индикатор күрсәтеп чыганаك финанслау (тис.сум) чараларны гамәлгә ашыруның көтелмәгән нәтижәсе 2026 2027 2028 2026 2027 2028 1 2 4 5 6 7 8 9 10 12 13 14 1.Жирне һәм туфракны пычратуны, ярлыландыруны, деградацияләүне, бозуны, кимсетүне, жиргә һәм туфракка башка тискәре йогынтыны кисәтү һәм бетерү, шулай ук жирдән рациональ файдалануны тәмин итү, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдә туфракның уңдырышлылыгын күтәрү һәм жирләрне саклау өчен 1.1: жирләрдән файдалануның һәм аларны саклауның нәтижелелеген арттыру, жирләрдән рациональ файдалануны һәм аларны саклауны оештыруны тәмин итү 1.1.1. туфракның уңдырышлылыгын саклау һәм арттыру, жир кишәрлекләрен чүп үләннәре, куаклар һәм вак урманнар белән чүпләнүдән, жир кишәрлекләрен карап тотуның башка төрләрәннән яклау (фитоконтроль үткөрү) Спас муниципаль районы Никольский авыл жирлеге башкарма комитеты Татарстан Республикасы 2026-2028 әйе/Юк да әйе 5,0 (жирле бюджет) 5,0 (жирле бюджет) 5,0 (жирле бюджет) жир ресурсларыннан экологик системаларны, жирнең мохит булу мөмкинлекләрен, хужалык һәм эшчәнлекнең башка төрләрән гамәлгә ашыру нигезләрен саклап калуны тәмин итә торган ысуллар белән файдалану 1.1.2. жирне пычрату һәм чүпләү нәтижеләрән бетерү (өмәләр үткөрү, чүп-чарны чыгару) Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Никольский авыл жирлеге башкарма комитеты 2026-2028 берәмлекләр 6 6 6 10,0 (жирле бюджет) 10,0 (жирле бюджет) 10,0 (жирле бюджет) 1.2 яшел утыртмаларны саклау һәм баш күтәрү 1.2.1. табигый мохитне саклау, баш күтәрү һәм үстерү (авыллар, куаклар утырту) Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Никольский авыл жирлеге башкарма комитеты 2026-2028 берәмлекләр 10 10 10 10 (жирле бюджет) 10 (жирле бюджет) 10 (жирле бюджет) халыкның сәламәтлеген һәм яшәешенең уңай шартларын тәмин итү өчен әйләнә-тирә мохит шартларын саклап калу, яклау һәм яхшырту 1.3: жир кишәрлеген инвентаризацияләү 1.3.1. Буряад улсаяй Засагай Газарай 2026-2028 еллар/жирне системалы рәвештә инвентаризацияләү, арендага (милеккә)бирү максатларында буш һәм рациональ файдаланылмый торган жирләрне ачыклау 1.3.2. Буряад улсаяй Засагай Газарай 2026-2028 еллар - - 1.3.3. нютагай засагай Газарай 2026-2028 Әйе/Юк Әйе да әйе да әйе да

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Никольский авыл җирлеге

- - - 6. Муниципаль программаларны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру җирле бюджет хисабына карала. 2026-2028 елларга муниципаль программаның бюджет ассигнованиеләренә гомуми объекты уртача бюджеттан 75,0 мең сум тәшкил итә. сум. Финанс ресурсларына ихтыяж Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Никольское авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге җирле үзидарә органнарының шундый ук төрләр нигезендә әзерләнгән тәкдимнәре нигезендә билгеләнде эш индекс-дефляторларны исәпкә алып. 2 нче Таблица. Финанслау объектны гамәлгә ашыру еллары, мең сум финанслау чыганаclarы киселешендә барысын да федераль бюджет республика бюджеты җирле бюджет бюджеттан тыш чыганаclar

Муниципаль программаның төп чаралары	2026	0,0	0,0	25,0	0,0	2027	0,0	0,0	25,0	0,0	2028	0,0	0,0	25,0	0,0
Муниципаль программа буенча барлыгы	0,0	0,0	75,0	0,0											

Чараларның муниципаль программасын һәм зур финанслау объектны гамәлгә ашыру максатларында Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Никольское авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенә уртача бюджеты мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен корректировкалау ярдәмче программасы.

7. Программаларның үтәлешен тикшереп торуну оештыру Программаны гамәлгә ашыруны тикшереп тору Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Никольский авыл җирлеге башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла. Программаны гамәлгә ашыру турында мәгълүматлар Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Никольский авыл җирлеге башкарма комитеты тарафыннан хисап чорыннан соң килә торган айның 25 числосына кадәр квартал саен ТР муниципаль районының Спасск шәһәре Башкарма комитетында һәм ТР Спас муниципаль районының финанс-бюджет палатасында әлеге программага 1 нче кушымта нигезендә тапшырылган. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Никольский авыл җирлеге башкарма комитетының 19 нчы карары белән расланган программага 1 нче кушымта. 06.2026 ел № 6 Рәвеш Муниципаль программа реквизитлары, гамәлгә ашыру чоры

Хисап тотучы оешманың исеме	Муниципаль программаны раслау турында норматив хокукий акт исеме	Форма төзү өчен җаваплы вазыйфаи зат (ф. е. О., бурыч, элемент телефоны)
Муниципаль программаны гамәлгә ашыру турында хисап яхшы.	_____	20__ ел N п/п

атамасы ярдәмче программа (бүлекчә, чаралар) финанслау Чыганагы (барлыгы, шул исәптән Россия Федерациясе бюджеты, Татарстан Республикасы бюджеты, җирле бюджет, бюджеттан тыш чыганаclar) хисап елына финанслау объектлары планнарын программаны раслау турындагы норматив хокукий акттан исәпләү чорына программа буенча мең сум бүлеп бирелгән (лимит), финанслауның мең сум проценты исәп-хисап чорына (лимит) бүлеп бирелгән, финанслауның мең сум проценты фактта ел башыннан, мең сум тамгасы индикатор, кыйммәтне үлчәү берәмлеге индикатор килчәккә план план факт план факт үтәү проценты 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 Барысы да программа буенча Россия Федерациясе бюджеты Татарстан Республикасы бюджеты җирле бюджет тышкы икътисадый Чыганаclar